

סימן ד

איך קובעים על צמח שהוא של שביעית

[אם צמח גם בששית או גם בשמינית]

א) אין כל הפירות הנקטפים בשביעית נחשבים פירות שביעית וקדושים בקדושת שביעית. דפירות האילן שחנטו¹ לפני ר"ה (א' תשרי) של שביעית הם פירות ששית אף שגמר גידולם ולקיטתן בשביעית. ואין הבעלים חייב להפקירם, ובוצרים כדרך בעלים כמו כל השנים. וכן האוכלם יכול להפסידם, ויכולים לסחור בהם ולהשאירם לאחר זמן הביעור. וכן תבואה וקטניות וענבים וזיתים, שהביאו שלישי בששית, אף שנקטפו בשביעית הרי הם כפירות ששית לכל דבר.

בפירות האילן הולכים אחר חנטה

ב) אבל פירות האילן שחנטו בשביעית עצמה, וכן תבואה וקטניות וענבים וזיתים שהביאו שלישי בשביעית עצמה אף שנבטו בששית, הרי הם כפירות שביעית לכל דבר [תבואה וקטניות אלה

בתבואה וקטניות וענבים וזיתים בתר הבאת שלישי, בין להקל אוצר החכמה

מקורות והערות

מעשרות פ"א.

שו"ר עתה בשעת ההוצאה החדשה שיש נ"מ באבוקדו שנקטף בסוף החורף (שכידוע יש כמה זנים באבוקדו וכל זן נקטף בעונה אחרת והחקלאים שותלים מכל הזנים כדי שיהיה להם שיווק בכל החורף), ובדקתי הזן המאוחר לפני ר"ה, וראיתי שהוא כאבן ולא נעשה ראוי לאכילה אף ששהה הרכה זמן, ובפשוטו לא הגיע לעונת המעשרות לפני ר"ה ורק בשביעית עצמה בא לעונת המעשרות, ולהר"מ יש בו ק"ש ולתוס' אין בו ק"ש. וכמוצאי שביעית הוא להיפק, דלהר"מ אין בו ק"ש ולתוס' יש בו ק"ש. ולמעשה צריך לבדוק ע"י מומחין שוב את האבוקדו הנ"ל, והריני בזה רק מעורר.

1 זו היא שיטת תוס' עפ"י הגמ' בר"ה י"ג ב' דכפירות האילן אזלינן בתר חנטה למעשרות ולשביעית. אך דעת הרמב"ם דאזלינן בתר עונת המעשרות, ופסק כדבריו מרן ביו"ד של"א לענין מעשרות. אך לענין שביעית אין נ"מ לדינא. שאף אילן אינו חונט לפני ר"ה, מלבד פירות הדר שתונטים לפני ר"ה, אך אלה באו גם לעונת המעשרות לפני ר"ה, [אפי' הזן ולנסיא שהוא נקטף בסוף החורף ממש, ולפני ר"ה הוא קטן ביותר, מ"מ יש מה למצוץ בו וחיביב שהגיע לעונת המעשרות כן שמעתי מכב' הגאון ר"ג נדל שליט"א]. לכן העתקתי בפנים בתר חנטה, שלא לסבך הקורא, דעונת המעשרות בכל מין ומין שונה כדתנן